

WARSZAWA W BUDOWIE 4: MIASTO NA SPRZEDAŻ

Reklama zewnętrzna w przestrzeni publicznej Warszawy od XIX wieku do dziś.

12 października – 9 grudnia 2012

inauguracja festiwalu: 12 października (piątek), godz. 19.00

miejsce: Emilia, ul. Emilii Plater 51

kurator: Tomasz Fudala

PIĘDZLEM W KONSUMENTA. MURALE REKLAMOWE Z LAT 70. I 80.

opisy murali

PRAGA

1. Foton, Targowa 15

Najbardziej rozpoznawalny mural reklamowy Warszawy, a jednocześnie jeden z najlepiej zachowanych. Widoczny jest zarówno z ul. Targowej, jak i pobliskiego wiaduktu kolejowego. Powstał w latach 70. ubiegłego wieku i w trzech językach reklamował błony fotograficzne Warszawskiego Zakładu Fotochemicznego Foton.

2. Jubiler, Targowa 15

Sąsiadujący z Fotonem mural reklamujący producenta biżuterii i zegarków. Powstał w latach 70. ubiegłego wieku, niedługo po reklamie błon fotograficznych. Wyróżnia go nietypowa, choć dość dosłowna grafika – uważna za jedną z najciekawszych w Warszawie. Pisana charakterystyczną czcionką nazwa „Jubiler” do dziś obecna jest w przestrzeni miasta – głównie w formie napisów neonowych.

3. ToTo, Targowa 14

Największa zachowana dawna reklama Warszawy. Namalowana na ścianie szczytowej zabytkowej kamienicy przy Targowej jest zdecydowanie lepiej widoczna z wysokości torów kolejowych, niż ulicy. Opatrzona sloganem „Totolotek naszą grą” reklamowała popularną grę liczbową. Szacowany czas powstania to lata 70. ubiegłego wieku.

4. Muchozol, Targowa 22

Reklama środków chemicznych widoczna od ul. Kijowskiej, popularnie zwana Muchozolem. Najpiękniejsza z zachowanych grafik, wyróżniająca się bogactwem koloru i niebagatelną kompozycją. Jako jedyna zajmuje dwie ściany kamienicy: wschodnią i północną. Czas powstania nieznany.

ŚRODMIEŚCIE

5. ToTo, Widok 11

Namalowana na zabytkowej, wysiedlonej w połowie lat dwutysięcznych kamienicy reklama zakładów piłkarskich Toto. Powstała w połowie lat 70. ubiegłego wieku. O ile widoczny jest jeszcze slogan „Twoją grą TOTO. Wysokie wygranie pieniężne”, to malowanych w literach „O” piłek nie osób się już dopatrzeć.

6. Społem, Śliska 54

Najbardziej niedostępny spośród warszawskich murali, bo ukryty w bramie kamienicy. Tęczowy motyw Powszechnej Spółdzielni Spożywców Społem ostał się na dwóch przeciwległych częściach budynku. Ale to tylko namiastka tego, co było tu przed laty. Od strony ulicy Prostej malowidło było o ok. jedną trzecią większe. Brakujący fragment muralu w latach 90. skutecznie ukryła „plomba” z biurowca.

7. Totolotek, Ciepła 3

Niemal już niewidoczna reklama Totolotka namalowana na przeznaczonej do wyburzenia kamienicy przy rondzie ONZ. Oparta na motywie kropek, dość abstrakcyjna pochodzi najprawdopodobniej z lat 80. ubiegłego wieku. Niegdyś na górze widoczny był slogan: „Toto Lotek twoją grą”.

8. PKO, Krucza 13

Bardzo skromna reklama PKO. Z ulicy dostrzec ją można właściwie jedynie zimną, gdy z liści opadną przysłaniające ścianę drzewa. Czas powstania nieznany.

WOLA

9. Unitra, Grzybowska 73

„Zobacz więcej” – hasło z reklamy Unitry na przedwojennej kamienicy na Woli brzmi dziś nieco przewrotnie. Grafika, pochodząca sprzed czterech dekad przedstawia telewizor, na którego ekranie wokół atomu wirują elektrony. Całość dopełnia niemal niewidoczne już drugie hasło: „usłysz więcej”.

10. PKO, Wolska 67

Reklama Powszechnej Kasy Oszczędności. Niegdyś wyróżniała ją piękna grafika przedstawiająca profile dwojga skierowanych ku sobie osób. Dziś na zdewastowanej kamienicy widać zaledwie szczątki farby. Mural powstał prawdopodobnie na przełomie lat 70. i 80. ubiegłego wieku. Ślady na ścianie wskazują, że mógł nie być jedynym w tym miejscu.

11. PKO, Bema 81

Mural Powszechnej Kasy Oszczędności widoczny od ul. Kasprzaka i z wysokości pobliskich torów kolejowych. Jego grafika i slogan są dziś trudne do rozszyfrowania, tym bardziej, że ściana od kilku lat powleczona jest zieloną siatką zabezpieczającą odpadający tynk.

URSUS

12. Ursus, Cierlicka 10

Mural z przełomu lat 70. i 80. doskonale widoczny ze stacji kolejowej Ursus. Reklamuje pobliską fabrykę traktorów – jedną z najbardziej rozpoznawalnych marek PRLu. Przedstawia znak towarowy (wówczas nowy): niedźwiedź zespolony z zębatym kołem.